

UZASADNIENIE

W dniu 23 października 2018 roku (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. skierował do Sądu Okręgowego w Łodzi pozew przeciwko M. Ż. i K. Ż. (1) o solidarną zapłatę:

- kwoty 217.138,75 zł z tytułu należności głównej, wraz z dalszymi odsetkami za opóźnienie w wysokości 4-krotności stopu kredytu lombardowego NBP od dnia 16 października 2018 roku,

- kwoty 21.935,33 zł z tytułu odsetek od należności głównej skapitalizowanych za okres od 19 maja 2017 roku do 15 października 2018 roku.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa oświadczyła, że jest następcą prawnym (...) Bank (...) S.A., z którym w dniu 27 lutego 2007 roku pozwani zawarli umowę kredytu – powód oświadczył, że całość należności wynikających z tej umowy stała się wymagalna w dniu 24 listopada 2017 roku.

(pozew k. 4–8)

W dalszym piśmie procesowym powód oświadczył, że roszczenie zgłoszone w pozwie stało się wymagalne z dniem 10 listopada 2017 roku.

(pismo procesowe powoda k. 31)

Wydanym w dniu 13 grudnia 2018 roku w postępowaniu nakazowym nakazem zapłaty (sygn. akt II Nc 388/18) Sąd Okręgowy w Łodzi uwzględnił powództwo.

(nakaz zapłaty k. 32)

W ustawowym terminie pozwana M. Ż. złożyła pismo procesowe zawierające jej zarzuty od nakazu zapłaty. W piśmie tym pozwana wystąpiła o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa w całości. Pozwana zakwestionowała roszczenie powoda co do zasady i co do wysokości oraz podniosła zarzuty:

- nieistnienia roszczenia powoda ,

- braku należytego wypowiedzenia umowy kredytu (podpisanie pisma zawierającego oświadczenie o wypowiedzeniu kredytu przez osobę do tego nieuprawnioną),

- „przedwczesności” powództwa.

(pismo pozwanej k. 41–42)

Odpis pozwu wraz z odpisem nakazu zapłaty doręczono pozwanemu K. Ż. (1) w dniu 20 marca 2019 roku – pozwany nie złożył w ustawowym terminie zarzutów od tego nakazu.

(potwierdzenie doręczenia k. 60)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 27 lutego 2007 roku M. i K. Ż. (2) zawarli z (...) Bank (...) S.A. umowę kredytu. Na podstawie tej umowy pozwanym został udzielony przez wyżej wskazany bank kredytu w kwocie 274.265,60 zł, który pozwani zobowiązali się spłacać w ratach w okresie do 20 lutego 2037 roku. Spłata miała następować w 359 równych ratach miesięcznych do 20-dnia każdego miesiąca, w okresie od 20 marca 2007 roku (§5 części szczególnej umowy).

Oprocentowanie kredytu (tj. stopa odsetek kapitałowych) zostało określone jako zmienne (§2 ust. 1 części ogólnej umowy), stanowiące sumę marży banku oraz stopy bazowej – WIBOR 6M.

Z kolei w §20 ust. 3 ogólnej części umowy strony określiły, że wysokość rocznej stopy procentowej dla zadłużenia przeterminowanego stanowi czterokrotność stopy procentowej dla kredytu lombardowego NBP.

Zgodnie z treścią §21 ust. 1 pkt 1) części ogólnej umowy bank mógł wypowiedzieć umowę w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorców „warunków określonych w umowie”.

W §21 ust. 1 pkt.2) części ogólnej umowy zastrzeżono, że bank może wypowiedzieć umowę w przypadku zwłoki kredytobiorców w terminowej spłacie 2 pełnych rat kredytu – w przypadku kredytu udzielonego w kwocie nieprzekraczającej 80.000 zł.

(umowa kredytu k 18-24)

Na podstawie uchwały zgromadzenia akcjonariuszy (...) S.A. z dnia 26 czerwca 2014 roku oraz uchwały zgromadzenia akcjonariuszy (...) Bank (...) S.A. z dnia 24 czerwca 2014 roku doszło do połączenia wyżej wskazanych banków poprzez przeniesienie całego majątku (...) Bank (...) S.A. na rzecz (...) S.A. – co ujawniono poprzez wpis w rejestrze przedsiębiorców KRS.

(okoliczność niesporna, informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców KRS – k. 27 odwrót)

Z uwagi na opóźnienie się przez pozwanych w spłacie rat kredytu powodowy bank skierował do K. i M. Ż. pisma datowane na dzień 22 września 2017 roku, w których zawarł oświadczenie o wypowiedzeniu pozwanym wyżej opisanej umowy kredytu, z uwagi na zaległość pozwanych w spłacie rat kredytu. Pisma zostały podpisane przez pracownika banku – K. J.. W treści pism wskazano, że zaległość pozwanych z tytułu spłaty kapitału wynosi 3416,68 zł, natomiast z tytułu zaległych odsetek kapitałowych: 2338,91 zł.

Pisma te powód przesłał pozwanym przesyłkami poleconymi – zostały one zwrócone do nadawcy z uwagi na ich niepodjęcie przez adresatów (próba doręczeń w dniu 9 października 2017 roku).

(pisma powoda zawierające wypowiedzenie umowy k. 8 i 9, k. 11 i 12, koperty z adnotacjami o dwukrotnym awizowaniu k. 10 i 13)

K. J. podpisała wyżej przywołane pisma jako pełnomocnik powodowego banku, tj. na podstawie pełnomocnictwa udzielonego jej w imieniu banku przez dwóch członków zarządu banku w dniu 22 listopada 2016 roku.

(kopia pełnomocnictwa k. 68)

Wedle treści harmonogramu spłat kredytu wysokość miesięcznej raty spłaty kredytu w 2017 roku wynosiła 1191,62 zł.

(pismo powoda do pozwanej zawierające informację o harmonogramie spłat rat k. 103)

Zgłoszony przez pozwaną w jej piśmie zawierającym zarzuty od nakazu zapłaty dowód w postaci przesłuchania pozwanej w charakterze strony podlegał pominięciu na podstawie art. 302 § 1 k.p.c. – z uwagi na nieusprawiedliwione niestawiennictwo pozwanej na terminie rozprawy (protokół skrócony k. 111, potwierdzenie doręczenia wezwania k. 110).

Wyżej opisanych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o oryginały i kopie dokumentów złożone przez powoda, które należało uznać za dowody w pełni wiarygodne. Wiarygodność tych dowodów nie została przez stronę pozwaną w żaden sposób podważona.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w niniejszej sprawie uprawomocnił się w całości w stosunku do pozwanego K. Ż. (1), któremu doręczono odpis nakazu zapłaty i który nie zaskarżył tego nakazu w sposób i w terminie wynikającym z przepisów K.p.c. Wobec powyższego dalsze rozważania dotyczą zasadności powództwa (...) S.A. w stosunku do pozwanej M. Ż..

Za udowodnione przez powoda w sprawie niniejszej Sąd uznał zawarcie przez strony opisanej w pozwie umowy kredytu, do której zastosowanie znajduje art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jedn. Dz.U. poz. 1876 z 2017 roku). Do umowy tej nie znajdowały zastosowania przepisy obowiązującej w dacie zawarcia umowy ustawy z dnia 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim (Dz.U. nr 100, poz. 1081), a to z uwagi na treść art. 3 ust. 1 pkt. 1 te same ustawy – umowa stron dotyczyła kredytu na kwotę przekraczającą 80.000 zł.

Na skutek zawarcia przez strony wyżej przywołanej umowy kredytu i uruchomienia kredytu powstało solidarne zobowiązanie pieniężne pozwanych względem powoda do ratalnej spłaty kapitału kredytu wraz z odsetkami kapitałowymi. Jak już wyżej wskazano, w umowie kredytu strony przyznały powodowi uprawnienie do wypowiedzenia kredytu (tj. do złożenia oświadczenia woli skutkującego postawieniem całej należności głównej w stan natychmiastowej wykonalności), jeżeli dojdzie do naruszenia przez pozwanych warunków spłaty kredytu. Zaznaczyć należy, że z treści §21 ust. 1 pkt 1) i pkt 2) części ogólnej umowy nie można wywodzić wniosku, jakoby wypowiedzenie kredytu w przypadku zalegania w spłacie rat kredytu było możliwe jedynie w przypadku kredytu na kwotę nieprzekraczającą 80.000 zł – wyżej przywołane postanowienie §21 ust. 1 pkt 2) umowy wynikało jedynie z konieczności uwzględnienia treści przepisów wyżej przywołanej ustawy o kredycie konsumenckim, które przewidywały wówczas możliwość wypowiedzenia umowy w przypadku opóźnienia kredytobiorcy w spłacie dwóch pełnych rat kredytu. W przypadku kredytu zaciągniętego przez pozwanych, tj. przekraczającego kwotę 80.000 zł, wyżej przywołany punkt umowy nie miał zastosowania, jednakże zastosowanie miało bardziej ogólne postanowienie §21 ust. 1 pkt 1) umowy, przewidujące uprawnienie banku do wypowiedzenia umowy w przypadku „niedotrzymania warunków określonych w umowie”, co w odniesieniu do kredytów na kwotę ponad 80.000 zł oznaczało brak terminowej spłaty chociażby jednej tylko raty.

Ciężar dowodu co do terminowej spłaty rat kredytu obciążał, stosownie do treści art. 6 k.c., pozwanych jako kredytobiorców – w szczególności dlatego, że nie sposób jest wykazać zaistnienia tzw. faktu negatywnego (tj. braku spłat kredytu), a zatem nie można od powoda jako kredytodawcy wymagać przedstawienia tego rodzaju dowodu. Powodowy bank przedstawił zresztą historię spłaty kredytu (k. 69-76 akt sprawy), natomiast pozwana nie wskazała, czy zapłaciła jakiegokolwiek raty kredytu nie uwzględnione w tej historii nie przedstawiła jakiegokolwiek dowodów spłaty rat kredytu. Skoro pozwana nie udowodniła spłaty jakiegokolwiek rat kredytu, to tym samym – zgodnie z wyżej przywołanym ustaleniem co do rozkładu ciężaru dowodu w omawianej kwestii - nie ma podstaw do zanegowania twierdzeń powoda o tym, że w październiku 2017 roku pozwany zalegali w spłacie kredytu, tj. nie dotrzyмали terminu spłaty co najmniej jednej raty. Z treści wypowiedzenia wynika, że łączna ówczesna zaległość pozwanych w spłacie kredytu wynosiła ponad 5700 zł (k. 12), a zatem stanowiła ponad 4-krotność jednej raty miesięcznej (ta ostatnia wynosiła 1191,62 zł – k. 103).

Skoro pozwana nie przedstawiła dowodów ani nawet twierdzeń co do tego, że dokonywała terminowej spłaty rat kredytu, należało przyjąć, że zarówno w dacie doręczenia pozwanej pisemnego wypowiedzenia (tj. w pierwszym dniu, w którym mogła podjąć awizowaną jej przesyłkę pocztową z wypowiedzeniem – 10 października 2017 roku, stosownie do treści art. 62 k.c.), jak w dacie upływu 30-dniowego terminu wypowiedzenia umowy kredytu (tj. w dniu 9 listopada 2017 roku) po stronie pozwanych istniało opóźnienie w spłacie rat kredytu. Tym samym przyjąć należy, że zaszyły podstawy do wypowiedzenia pozwanych umowy kredytu, a powód zachował wymogi formalne określone w tej kwestii w postanowieniach umowy łączącej strony – co skutkowało tym, że po upływie pełnych 30 dni od daty doręczenia pozwanych wypowiedzenia, a zatem począwszy od dnia 10 listopada 2017 roku cała dotychczas niespłacona przez pozwanych kwota kredytu stała się należnością wymagalną.

Brak jest podstaw do uznania za zasadny zarzutu pozwanej, jakoby oświadczenie powodowego banku o wypowiedzeniu kredytu było z jakichkolwiek względów wadliwe lub prawnie nieskuteczne. Oświadczenie złożyła osoba będąca pełnomocnikiem banku m.in. w zakresie wypowiedzania umów kredytowych (punkt 2f pełnomocnictwa – k. 68). Przesyłkę zawierającą wypowiedzenie przesłano na adres ul. (...), K., który – co nie jest między stronami sporne – jest adresem zamieszkania pozwanej (jak wynika z danych z bazy PESEL, k. 55, w 2017 roku pod tym adresem mieszkał także K. Ż. (1)).

Pierwotna kwota należności głównej obciążającej pozwanych, tj. kwota kapitału kredytu, wynosiła 274.265,60 zł. Zgodnie z zasadą ciężaru dowodu (art. 6 k.c.) to na pozwanej spoczywał ciężar udowodnienia tego, że spłaciła większą niż wskazana przez powoda część należności głównej. Jak już wyżej wskazano, to dłużnik powinien wykazać, czy i w jakiej części spełnił świadczenie będące przedmiotem jego zobowiązania. Pozwana żadnych dowodów ani nawet twierdzeń w tym zakresie nie przedstawiła, wobec czego należało przyjąć, że – zgodnie z treścią pozwu – do zapłaty pozostaje część kapitału kredytu w kwocie 217.138,75 zł.

Dodać należy, że brak jest podstaw do przyjęcia, że roszczenie powoda o zapłatę wyżej wskazanej należności uległo w jakiegokolwiek części przedawnieniu (co miałyby znaczenie z uwagi na treść art. 117 §2¹ k.c.). Jak już wyżej wskazano, należność stała się wymagalna w dniu 10 listopada 2017 roku, a zatem do daty złożenia pozwu 3-letni termin przedawnienia roszczenia powoda związanego z jego działalnością gospodarczą (art. 118 k.c.) nie upłynął. Skoro – jak wyżej wskazano – zaległość pozwanych na datę wypowiedzenia kredytu w październiku 2017 roku dotyczyła niecałych 5 rat spłaty kredytu, tj. rat wymagalnych w 2017 roku, to również co do tych rat (wymagalnych a nie zapłaconych na datę wypowiedzenia kredytu) 3-letni termin przedawnienia nie upłynął.

Na stronie powodowej spoczywał natomiast ciężar udowodnienia wysokości należności z tytułu odsetek zgłoszonej w pozwie w kwocie 21.935,33 zł. W przeciwieństwie do kwoty należności głównej, której wysokość wynika już z samej umowy kredytu, kwota wymagalnych odsetek za okres przed złożeniem pozwu nie może zostać ustalona na podstawie samej tylko treści umowy kredytu: powód powinien wskazać, czy kwota ta dotyczy odsetek kapitałowych czy odsetek za opóźnienie (ewentualnie, w jakiej części kwota ta obejmuje odsetki każdego z tych dwóch rodzajów), jak również za jaki okres, od jakiej podstawy kwotowej oraz w oparciu o jaką stopę oprocentowania kwota odsetek została obliczona. Żadnej z tych okoliczności powód nie wyjaśnił w pozwie ani w późniejszych pismach procesowych. W załączniku do pozwu, jakim jest wyciąg z ksiąg bankowych, powód wskazał jedynie stopę oprocentowania (10%) i okres naliczania odsetek (od 19 maja 2017 roku do 15 października 2018 roku), bez wskazania podstawy kwotowej naliczania odsetek oraz bez wyjaśnienia, czy i w jakim zakresie są to odsetki kapitałowe, a w jakim odsetki za opóźnienie. Mimo wezwania ze strony Sądu, powód kwestii tych nie wyjaśnił także w dalszych swoich pismach procesowych, do których załączył jedynie wydruki komputerowe (k. 69-78, 86-93), z których nie wynika, w jaki sposób i w oparciu o jakie dane liczbowe kwota odsetek zgłoszona w pozwie została przez powoda ustalona.

Przyjąć zatem należy, że powód nie tyle nie udowodnił, co nawet nie sformułował twierdzeń co do kwoty zaległych (wymagalnych za okres przed wypowiedzeniem kredytu) odsetek kapitałowych – brak podstaw do przyjęcia, że tego rodzaju jest objęta pozwem (gdyby nawet była, to jej wysokość nie została przez powoda w żaden sposób wykazana). Niewątpliwie powodowi przysługują na podstawie art. 481 § 1 k.c. oraz wobec treści §20 ust. 3 ogólnej części umowy odsetki za opóźnienie w zapłacie niespłaconego kapitału kredytu (217.138,75 zł) za okres od dnia wymagalności, tj. od dnia 10 listopada 2017 roku, do wskazanego w pozwie dnia 15 października 2018 roku – tj. odsetki w wysokości 4-stopy kredytu lombardowego NBP, lecz nie wyższej od przewidzianej prawem stopy odsetek maksymalnych za opóźnienie, co dla wyżej wskazanego okresu oznacza oprocentowanie w wysokości 10% rocznie (zasadne jest zatem także roszczenie powoda o zapłatę dalszych odsetek w tej wysokości za okres od dnia 16 października 2018 roku).

Odsetki za opóźnienie w wysokości 10% w stosunku rocznym od kwoty 217.138,75 zł za okres od 10 listopada 2017 roku do 15 października 2018 roku (339 dni opóźnienia) stanowią łącznie sumę 20.167,85 zł (339/365 x 10% x 217.138,75 zł). Powód nie udowodnił, aby za okres do dnia 15 października 2018 roku przysługiwały mu odsetki za opóźnienie w większej wysokości. Wprawdzie pozwani opóźnili się w zapłacie kilku rat wymagalnych w okresie

przed datą wymagalności całej kwoty niespłaconego kredytu (tj. przed 10 listopada 2017 roku), jednakże powód nie przedstawił sposobu wyliczenia odsetek za opóźnienia za ten okres oraz nie podał od jakiej kwoty zaległości (tj. jakiej kwoty wymagalnych i niezapłaconych przed wypowiedzeniem kredytu rat kredytu) i za jakie okresy opóźnienia do co poszczególnych rat domaga się zapłaty odsetek za opóźnienie – nie przedstawił w tym zakresie w swoich pismach procesowych jakichkolwiek twierdzeń ani wyliczeń, czego nie może zastąpić załączenie do tych pism zbiorczych zestawień dotyczących historii spłaty kredytu.

Ostatecznie zatem powództwo podlegało uwzględnieniu w całości co do należności głównej i dalszych odsetek od niej za okres od 16 października 2018 roku oraz co do kwoty 20.167,85 zł odsetek należnych za okres do dnia 15 października 2018 roku włącznie. Na podstawie art. 496 k.p.c. w tym zakresie nakaz zapłaty w stosunku do pozwanej podlegał utrzymaniu w mocy – w pozostałym zakresie nakaz zapłaty podlegał uchyleniu a powództwo oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. – z uwagi na to, że pozwana jest stroną przegrywającą proces w całości co do należności głównej opisanej w pozwie (powód nie domagał się zapłaty dalszych odsetek od sumy odsetek zgłoszonej w pozwie), powinna zwrócić powodowi całość poniesionych przez niego kosztów procesu, na które złożyły się kwoty następujące: opłata sądowa od pozwu w kwocie 2715 zł, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego będącego radcą prawnym w kwocie 10.800 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego w kwocie 17 zł. W zakresie obowiązku zapłaty kosztów procesie w kwocie 2715 zł pozwana ponosi odpowiedzialność solidarną z K. Ź. (1), co do którego pozostaje w mocy dotyczący kosztów procesu punkt 3) nakazu zapłaty z dnia 13 grudnia 2018 roku.